

[Forside \(/\)](#) / [Husdyr \(/husdyr/\)](#) / [Beplantning i hønsegårde \(/husdyr/beplantning-i-hoensegaarde/\)](#)
Udgivet 03.09.2025

Beplantning i hønsegårde

Beplantning i hønsegårde kræver mange overvejelser. Her finder du aktuel, relevant viden om velfærd hos høns i systemer med træer, valg af træsorter, beplantning, der øger biodiversiteten i hønsegården og økonomi.

Af Janni Tilia Granger, Birgitte Hemmingsen

Beplantning i hønsegårde øger dyrenes velfærd og lader dem i højere grad udleve deres naturlige adfærd. Denne artikel samler erfaringer og resultater fra praksisnære forsøg for at give et overblik over, hvad du skal være opmærksom på, når du etablerer beplantning i hønsegården.

Velfærd hos høns under træer

Forsøg har vist, at høns bruger de beplantede områder, når de søger skygge og et køligt tilflugtssted. Derudover understøtter "skoven" højere dyrevelfærd ved at nedsætte risiko for stress blandt dyrene og beskytte mod rovdyr, vind og regn. Dyrene har samtidig større mulighed for diversitet i deres fødesøgning. Veldesignede hønsegårde lader dyrene være aktive, hvilket kan forebygge skader, fordi dyrene har mulighed for at bruge deres bevægeapparat.

Der er derudover øget risiko for overførsel af fugleinfluenza fra vilde fugle til høns i hønsegårde med under 5 % træbeplantning. Det er påvist, at langt færre højrisikoarter af vade- og vådfugle er fundet til stede i hønsegårde med tæt beplantning.

Træsorter i hønsegårde

Hvilken træsort, du planter i hønsegården, afhænger af din langsigtede planlægning, da det tager tid og kræver en investering at etablere beplantningen. Nyplantede træer skal beskyttes den første tid, og det er nødvendigt at holde dyrene på et andet areal, til træerne er stærke nok til at udvikle sig som ønsket, når dyr har adgang til dem.

Pil, poppel og frugttræer er generelt velfungerende i skovlandbrugssystemer med fjerkræ og de mest udbredte. Pil og poppel, fordi de er nemme at etablere og vokser hurtigt, og frugttræer, fordi fjerkræ er effektive mod de skadedyr, der kan angribe træerne.

Trædække af pil og poppel i hønsegårde vil få høns til at søge ud på hele deres areal i hønsegården, så de ikke blot holder sig på arealet tættest på deres hus, viser undersøgelser. Det er en fordel, da hønsene derved spreder deres gødning på et større areal frem for blot omkring udgangshullerne fra deres hus, holder ukrudt væk og i højere grad udlever naturlig adfærd ved at bevæge sig, skrabe og støvbade på arealet.

Ved beplantning med frugttræer i hønsegården bør du være opmærksom på træets robusthed over for

dyrenes gødning og adfærd. Som eksempel klarede "Dalinco" æbletræer sig bedre end "Santana" i en sammenligning af de to æblesorter i hønsegårde, hvilket indikerer, at visse sorter er bedre i samdrift med høns, formentlig pga. bedre udnyttelse af gødning og mere hårdført rodsystem.

Træernes afstand til hønsenes udgangshuller

Der er generelt større belægning af høns tæt på hønsenes udgangshuller end længere væk, hvilket kan vise sig ved forskellige effekter på træerne ift. deres afstand til hønsenes hus. Der kan f.eks. være flere parasitskader i træerne tættest på hønsehuset, og de skal afhjælpes.

Kvaliteten af træernes blade har i undersøgelser samtidig vist sig at være lavest i de træer, der er tættest på udgangshullerne. Det kan hænge sammen med, at hønerne kan sænke værdien af jorden omkring træerne grundet adfærd og gødning og gøre jorden mere kompakt, og dette vil særligt gøre sig gældende omkring træer, der er plantet tæt på hønsenes hus.

Unge planter vil ofte blive forstyrret af hønsene, da hønsene tiltrækkes af den grønne bark. Det anbefales derfor at plante billigere træer tæt på hønsehuset, da der så ikke vil være så stort økonomisk tab, hvis der skal genplantes.

I forsøg med nøddetræer i hønsegårde har der været en indikation af, at træerne tættest på hønsehuset producerer flere nødder end dem længere væk. Dette forsøg har også vist, at der er en større mængde N, C, P og K i jorden omkring træerne tæt på huset.

Forsøg med frugttræer har dog vist, at frugtudbyttet ikke påvirkes af afstanden til hønsenes udgangshuller ved godt management. Det er nødvendigt at passe træerne som ved ren frugtproduktion for at sikre det bedste udbytte.

Foto: Birgitte Hemmingsen

Beplantning, der øger biodiversitet i hønsegården

Ønsker du at øge biodiversiteten i hønsegården, kan du med fordel plante: kvæde, tørst, mirabel, alm. røn, mild æble, hæg, hvidtjørn, fuglekirsebær, vild pære, weichel eller skovfyr.

Derudover bidrager buske som alm. hyld, druehyld, ribs, fjeldribs, hassel, rød kornel, benved, kvalkved, blågrøn rose, hunderose og æblerose til at skabe en attraktiv hønsegård.

Økonomi i skovlandbrugssystemer med høns

Der kan være økonomiske fordele forbundet med at etablere beplantning i hønsegården, dels fordi du øger dyrenes sundhed og nedsætter risikoen for sygdomsfrembrud, dels fordi du kan plante træer, som kan give et udbytte, der kan øge dine afsætningsmuligheder.

Etablering af træer, der producerer frugt og nødder, kan bidrage til en merproduktion og potentielt en økonomisk gevinst ved godt management. Generelt vil skovlandbrugsdrift dog kræve andre kompetencer end dem, der er krævet ved hønsehold eller planteavl. En form for efteruddannelse i godt management af træer er nødvendig for, at systemer bliver drevet optimalt, og at den økonomiske investering i beplantning og drift af træer vil kunne betale sig.

I skovlandbrug vil udbyttet af systemet i sin helhed være højere, men produktionen af f.eks. frugt, fjerkræ eller afgrøde kan falde på hver enkelt art. Skovlandbrugssystemer med fjerkræ er som udgangspunkt fundet rentable, og fjerkrædelen bidrager med en indtægtskilde, imens træerne vokser, og inden der kan høstes et udbytte. Når træerne er klar til at producere udbytte, kan afsætningsmulighederne potentielt øges, og der kan afsættes produkter via flere kanaler. Dette vil dog kræve, at der gøres en aktiv indsats for at sikre et optimalt udbytte af høj kvalitet og for at markedsføre og sælge produkterne til en god pris.

Yderligere relevant information

Herunder finder du henvisninger til yderligere relevant information om beplantning i hønsegårde:

- Projektet AGFORWARD (website) (<https://www.agforward.eu/>)
- Integrating trees into free range poultry farming (website) (<https://www.atreeforyou.org/en/france-nouvelle-aquitaine-integrating-trees-into-free-range-poultry-farming/>)
- Beplantning i økologiske hønsegårde (PDF, 24 sider) (/media/mo1b5vlq/beplantning_honsegarde.pdf)
- Commercial apple orchards in poultry freerange areas (PDF, 2 sider) (/media/qbbhhsxl/bestman-2017_commercial_apple_orchards_in_poultry_free-range_areas.pdf)
- Agroforestry with organic chickens: a perfect symbiosis? (PDF 8 sider) (/media/tupefxnh/freebird-2021_agroforestry-with-organic-chickens-a-perfect-symbiosis.pdf)
- Quality of apple trees and apples in poultry free range areas (PDF 4 sider) (/media/tqkdwaez/quality-of-appletrees-and-apples-in-poultry-free-range-areas.pdf)
- From chickens to chestnuts: Where farmers work the old-fashioned way (PDF 2 sider) (/media/jk2hvwwwu/with-silvopasture-farmers-put-nature-to-work-the-old-fashioned-way-csmonitorcom.pdf)
- This Network of Regenerative Farmers Is Rethinking Chicken (PDF 13 sider) (/media/ptznmih/this-network-of-regenerative-farmers-is-rethinking-chicken-_regenerative-chicken-farming-finds-its-groove.pdf)
- Pasturebird Raises Funding to Create Largest Pastured Poultry Farm in US Using Regenerative Techniques (PDF 7 sider) (/media/i0khvb0k/pasturebird-raises-funding-to-create-largest-pastured-

[poultry-farm-in-us-using-regenerative-techniques-agfundernews.pdf](#)

Fonden for **økologisk landbrug**

Måske er du også interesseret i

20.02.2025

Regler for økologiske slagtekyllinger

Det følgende giver i kort form overblik over de vigtigste regler inden for økologisk opdræt a...

Slagtekyllinger Sunde og robuste dyr
Fodring Udearealer og staldforhold
Management
ÆG- og fjerkræproduktion

03.01.2025

Fugleinfluenza: Når du skal holde hønerne på stald

I tilfælde af fugleinfluenza og offentligt påbud om, at hønerne ikke må være ude,...

ÆG-læggere Sunde og robuste dyr
Management
Udearealer og staldforhold

03.01.2025

Fjerpilningsnøgle: Find årsagen til fjerpilning blandt høner

I Fjerpilningsnøglen finder du som fjerkræproducent hjælp til at finde årsagen, hvis der er...

ÆG-læggere Sunde og robuste dyr
Management

18.06.2025

Vaccination mod fugleinfluenza: Et overblik

Forskellige tilgange i andre lande viser kompleksiteten ved at tage vaccineprogrammer i...

ÆG-læggere Slagtekyllinger
Andre dyregrupper
Sunde og robuste dyr
Sunde og robuste dyr Kvæg Grise

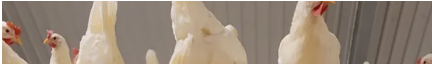

19.08.2025

Sverige: Mangelfulde udearealer udfordrer økologiske hønens velfærd

Sundhed og velfærd hos økologiske æglæggere i 11 større besætninger i Sverige ...

ÆG-læggere
Udearealer og staldforhold
Management

19.02.2025

Æglæggerses velfærd - Sørg for menneskelig kontakt

Internationale studier og forsøg i Danmark viser, at menneskelig kontakt med...

Æglæggere Sunde og robuste dyr
Management

03.01.2025

Biostimulanter effekt på høns kendes ikke

Effekten af biostimulanter er svær at dokumentere, og det er derfor svært at konkludere...

Æglæggere Sunde og robuste dyr
Fodring

20.08.2024

Tyskland: Kvæg skaber tryghed for kyllinger

Kvæg i folde med økologiske kyllinger øger kyllingernes brug af arealet og sænker risikoen...

Slagtekyllinger
Udearealer og afgræsning
Udearealer og staldforhold
Produktionsregler

03.01.2025

Pil er et hit hos økologiske høner – når det er ensileret

Pil kan bidrage til at gøre jorden mere robust over for ekstreme vejrhændelser som...

Æglæggere Fodring
Udearealer og staldforhold

18.06.2025

Sådan reducerer du mængden af fosfor i hønsegødningen

Best practice guide: Få hjælp til at overholde fosforlofterne vha. nye fodringsstrategier.

Æglæggere Fodring Management

05.03.2025

Danske, grønne alternativer til fiskemel som hønsefoder

Græs, raps og hamp har potentiale til at erstatte fiskemel som foder til...

Æglæggere Fodring Management

Kontakt

Birgitte Hemmingsen

Konsulent

+45 21 79 56 13

bihe@icoel.dk